

L'historiador Jordi Bilbeny en una imatge del documental 'Cristòfol Colom i la Casa Reial Catalana', estrenat ahir al cinema ■ INSTITUT NOVA HISTÒRIA

Un documental reivindica que el descobridor d'Amèrica era un noble barceloní i explora la seva relació amb la reialesa catalana

Colom, de sang reial

Bernat Salvà
BARCELONA

Ja fa temps que l'historiador Jordi Bilbeny defensa que "Colom no és qui diuen els contes de fades o la història fonamentalista que hem estudiat". A través del documental *L'apropiació del descobriment d'Amèrica* (2003), defensava la tesi que en realitat era un noble català, i que la seva veritable identitat ha estat amagada per la historiografia oficial espanyola. Un nou documental, *Cristòfor Colom i la Casa Reial Ca-*

talana, aprofundeix ara en un aspecte molt relacionat amb aquelles tesis, segons Jordi Bilbeny: "Colom estava emparentat amb la casa reial catalana, com ho estaven tots els almiralls al segle XV. Amagar la veritable identitat de Colom és un *historicidi*, un assassinat amb conseqüències històriques greus".

La nova pel·lícula, que es va estrenar ahir als cinemes Girona de Barcelona, ha estat produïda per Pilar Montoliu i per l'Institut Nova Història, al qual pertany Jordi Bilbeny. Di-

rigida pel jove cineasta Dani de la Orden, amb guió de David Grau, s'estructura en onze blocs, que van desgranant el tema des de diferents angles, a través d'entrevistes a una desena d'historiadors i experts.

Segons Jordi Bilbeny, "el nervi, el múscul vital d'aquest documental és explicar, amb raons i moltes dades, que Colom estava vinculat amb la Casa Reial catalana, i per això va crear una dinastia paral·lela a Amèrica". En aquest sentit, destaca que "s'ha qüestionat absolutament tot, de Colom, però

el que no s'ha discutit mai és que va ser virrei al nou món i, si això era així, havia de pertànyer a una casa reial, no podia ser un plebeu genovès".

"No s'ha discutit mai que Colom va ser virrei i, si era així, havia de pertànyer a una casa reial"

Miquel Coma Juncosa, catedràtic de teoria econòmica d'ESADE, defensa la pel·lícula i les tesis de Jordi Bilbeny des de la seva disciplina: els símptomes evidents que Catalunya, a principi del segle XVI, vivia un bon moment econòmic es contradiuen amb la història oficial, que parla d'una Catalunya en decadència. En canvi, si Catalunya va participar activament en el descobriment i colonització d'Amèrica durant els primers anys, "les idees del Jordi Bilbeny ajuden a quadrar coses que no s'expliquen". ■

Miró porta la cultura catalana a Londres

Montse Frisach
BARCELONA

L'exposició *Joan Miró: l'escala d'evasió*, que s'obre al públic el dia 14 a la Tate Modern, portarà a Londres un cicle paral·lel d'activitats culturals que inclou dansa, teatre, música i arts visuals. Amb el títol *Miró & catalan culture*, el cicle és organitzat per l'Institut Ramon Llull. El director de la institució, Vicenç Villatoro, ha dit que "potser la projecció internacional de Miró no necessita el Llull, però la projecció de la cultura catalana i el Llull sí que necessiten Miró".

Entre els actes programats en el cicle, destaquen les actuacions de les companyies de dansa Nats Nus, Tap Olé i Sol Picó, al teatre Sadler's Wells, i les de Muchachito, Ojos de Brujo, Agustí Fernández i Jordi Savall, entre altres. També hi haurà un seguit de converses d'artistes catalans amb comissaris internacionals a la Tate, així com un cicle de films de Pere Portabella.

L'exposició de Miró, amb 161 obres, se centra en el vessant més polític i cívic del pintor, així com en el seu arrelament a la terra. "La mostra vol presentar el Miró més reivindicatiu, agressiu i rabiüt, en contrapunt amb el més poètic i que s'evadeix", diu la directora de la Fundació Miró, Rosa M. Malet. Després de Londres, la mostra es veurà a Barcelona a partir del 13 d'octubre i després a la National Gallery de Washington. ■

Mirador

Pep Blay

Vols Sopa? Doncs dues tasses...

De moment, seran dues tasses. Però no costa gens vaticinar que seran tres. Un cop s'ha confirmat la velocitat amb què els Sopa de Cabra són capaços d'exhaurir les entrades al Palau Sant Jordi per partida doble, tant pel dia 9 com pel 10 de setembre –ben encaixats en divendres i dissabte, respectivament–, tinc constància que la banda s'està plan-

teiant ja un tercer concert pel diumenge, que coincideix amb la Diada Nacional de Catalunya. L'estructura de l'espectacle, que serà el més difícil de manejar i desmanegar, ja estaria muntada. O sigui que, si tot va bé, tripleta per al retorn del grup que va revolucionar el panorama del rock català.

La pregunta és: què pot passar després? En vista de l'èxit,

les ofertes a Sopa plouen, una darrera l'altra. Per suposat, la seva discogràfica, Música Global, ja deu estar pregant al cel que vulguin publicar un nou àlbum, si pot ser el 2012, per no deixar que es refredi el brou. Vaja, que no n'hi haurà prou amb el DVD del directe al Sant Jordi –que segur que també l'editaran i que amb una estratègia intel·ligent de mercat es

pot convertir en un dels àlbums de regal més sol·licitats per al Nadal–. Pel que fa a concerts, l'opció que més sospesen és Girona. La capital que els va veure néixer mourà cel i terra per tal de tornar-los a tenir a casa. No són els únics que els persegueixen, per tots els Països Catalans se'ls demana, fins i tot com a teloners de grans estrelles del rock internacional (em deixen

dir el pecat, però no el peccador!). Però ells tenen molt clar que, si tornen, ho faran sols. El que potser sí que comptaran amb col·laboradors, amics i altres músics, i n'hi ha molts que els han demanat de ser al seu costat a l'escenari. Seran selectius, s'ho poden permetre: a més de donar dos cops de puny a taula, han vençut els més escèptics per golejada.